

Con Gái

Quỳnh Chi

What are little girls made of, made of?
What are little girls made of?
Sugar and spice, and everything nice,
That's what little girls are made of.
What are little boys made of, made of?
What are little boys made of?
Snips and snails , and puppy dog tails,
That's what little boys are made of.
(Mother Goose Songs, What Are Little Girls Made Of? What Are Little Boys Made Of?)

Con gái được nặn bằng gì ?
Bằng đường, gia vị những gì dễ yêu
Con trai nặn bằng ốc bươu
Bằng đuôi chó cún với nhiều mảnh chai...(***)

Y nhớ hồi mới sinh con, đi tìm thử mấy bài hát ru em của các nước, thì thấy trong Mother Goose Songs có bài hát so sánh con trai và con gái tựa đề What Are Little Girls Made Of? What Are Little Boys Made Of? , đã phải bật cười vì sự so sánh ngộ nghĩnh trong bài hát. Y bỗng nhớ tới cậu em trai của mình, lúc bé thì cứ bốc sỏi cát bỏ vào miệng, còn đang học tiểu học đã dám lặn xuống đáy hồ sen, và nghe đâu bạn bè mách mồm là cậu còn dám ăn cả cào cào với châu chấu ! Eo ơi, vậy thì người ta có viết là:

Snips and snails , and puppy dog tails,

That's what little boys are made of.

cũng không oan đâu !??

Y nhớ ngày bé, con trai của Y có đôi chân thật khỏe, mới 9 tháng cậu đã leo xuống khỏi chiếc ghế có bệ ngồi thật cao dành cho baby, hay leo lên ghế đầu đặt trước bồn rửa mặt để vọc nước mà cười thích thú. Cậu thích bò vào nhà bếp, mở ngăn trái cây hoa quả của tủ lạnh, lấy cả chua ra cắn lấy cắn để, dù hai hàm lợi mới nhú vài cái răng sữa. Một hôm Y đang đẩy xe cho con đi dạo trong xóm, mẹ còn đang mãi ngắm hoa, lát sau quay lại thấy cậu con trai đã leo xuống khỏi chiếc xe đẩy từ hồi nào, và đang bò giữa đường. Cậu bé ngoảnh lại, nhìn thấy mẹ còn nhoen miệng cười, rồi cầm đầu cầm cổ bò đi tiếp như chưa gì đã muốn bỏ trốn khỏi vòng tay của mẹ, để được tự do bay nhảy. Con trai là thế đó !

Các cậu thường thích cháu trai, nên con trai của Y thường nhận được quà đồ chơi nào xe đua, xe điện, đường tàu, nào súng bắn nước, nào đồ chơi điện tử. Các dì ai cũng thích cháu gái, đua nhau mua nào áo, nào mũ, nào giày tặng cho cháu gái, nên mấy cô cháu gái có cả một tủ áo đẹp như tủ áo của búp bê. Lại còn cặp tóc gần đủ thứ ngọc giả , giải băng buộc tóc đủ màu, máy uốn sấy tóc đủ kiểu, có khi quà cáp leo thang tới mức hoa tai nhẫn vòng vàng châu ngọc.

Đó mới là sự khác biệt bên ngoài giữa con trai và con gái. Y thương nhất là mỗi khi tới thăm các em thì cháu trai cứ bỏ chạy ngoài vườn ngoài đường, chẳng mấy khi lại gần, còn cháu gái thì cứ quần quýt bên mình. Trước khi đi sang thăm thì ôi thôi cháu gái gửi mail tới tấp ngày đêm thúc hỏi. Sáng trưa chiều tối cô cháu cứ hỏi đi hỏi lại mãi mấy câu :

-Cháu nhớ bác quá.

-Cháu mong bác mau tới chơi.

-Chùng nào bác tới chơi với cháu ?

Đi về rồi thì lại mail tới tấp hỏi tiếp

-Cháu nhớ bác quá.

-Chùng nào thì bác lại sang thăm cháu lần tới ?

-Cháu mong bác lại sang chơi

Y nhớ lúc sắp ra phi trường để trở về, mấy cháu trai thì ôm chào một cái rồi bỏ đi mất, trong khi từ đêm hôm trước mấy cô cháu lớn đã giành soạn va ly cho Y, còn cô cháu bé nhất nhà là TA thì cứ thơ thẩn đi ra đi vào hay đứng tựa vào chiếc va li của Y, lâu lâu lại ôm chầm lấy Y không muốn rời xa.

Y đâu có thể đi thăm gia đình, thăm cô cháu mỗi mùa hè, và năm ấy đúng vào mùa hè con trai Y đi học xa vài tháng, chồng cũng đi vắng, em gái của Y bằng lòng gửi TA mới lên mười tuổi sang ở chơi với Y cho vui.

Lần đầu tiên trong nhà có con gái, cái gì cũng khác hẳn.

Ngày đầu tiên hai bác cháu cùng đi ra phố, vào cửa hiệu quen nào người ta cũng hỏi thăm và bảo :

-Nhìn như hai mẹ con.

Cũng có khi vào một cửa hiệu không quen, thì các cô bán hàng ở đó lại trầm trồ

-Hai mẹ con giống nhau như đúc !

khiến cho cả Y lẫn TA đều thích thú. TA khá lớn, tuy mới mười tuổi mà đã cao gần bằng Y. Khi con còn nhỏ, dắt con ra phố, thỉnh thoảng Y và con cũng được khen là hai mẹ con có nét giống nhau, nhưng tâm trạng của Y lúc đó hơi phức tạp. Trong thâm tâm Y muốn con trai giống bố hơn, vì một cậu con trai như một phiên bản của bố nhìn cũng rất khá khinh và ngộ nghĩnh. Còn bây giờ, đây là lần đầu tiên Y được đi cạnh một phiên bản hờ của mình, lần đầu tiên Y biết được niềm vui có con gái.

Có hôm Y để TA ở nhà, hẹn đi chợ chùng nửa giờ sẽ về. Khi Y vừa về tới nhà, trễ chùng mười phút, cô bé chạy ra cửa reo lên mừng rỡ :

-Bác ơi, cháu thấy quá nửa giờ rồi mà bác chưa về, cháu lo quá. Bác có làm sao không ? Bác xách có nặng không, để cháu đem mấy cái túi này vào bếp cho bác nhé !

Ồi con gái sao mà dịu dàng đến vậy ! Con trai của Y chịu ảnh hưởng nếp sống của Nhật, tuy rất hiền, nhưng vẫn còn chưa biết săn sóc mẹ như vậy đâu.

Hai bác cháu xách mấy giỏ thức ăn vào bếp, Y ra bàn ngồi nghỉ, cô bé liền mở quạt máy, xoay quạt lại về hướng Y:

-Cháu mở quạt cho bác nhé. Bác đã thấy bớt nóng chưa ạ ?

Y cảm động gật đầu:

-Bác cảm ơn cháu. Ôi mát quá ! Mà này TA này, mình ra tưới cây cho mát nhé ?

Y đứng dậy ra vườn, cô cháu cũng đi theo. Vườn hẹp chạy dọc theo chiều sâu của căn nhà, Y mở vòi cho nước chảy mạnh qua đoạn giầy nổi vào vòi phun thành hoa sen. TA chạy tới chạy lui, mỗi khi vòi nước syút rơi lên người, cô bé cười rộ lên vừa bỏ chạy vừa nói:

-Bác đừng tưới cháu chứ, ướn hết cả áo cháu sao.

Y đùa :

-Để bác tưới luôn cái hoa TA kéo nắng quá hoa héo mất.

và giả bộ lại hướng vòi nước về phía TA.

TA bỗng reo lên, cuống quýt, quên cả nói tiếng Việt :

-Wait ! Wait for a minute ! Please !

TA chạy vội vào nhà, và Y nghe có tiếng cửa phòng đóng chặt lại. Lát sau, cô bé trở ra nhảy nhót trong bộ áo tắm, cất tiếng cười khanh khách trên người :

-Cháu thay áo tắm rồi nè ! Cho bác tha hồ tưới cháu nè !

Cô bé vui thích chơi trò tưới hoa giống như trẻ nhỏ ở Việt nam vẫn chơi tắm mưa.

Lúc thì TA than nước lạnh và bỏ chạy, lúc lại nhào tới hứng nước mưa. Tiếng cười khúc kha khúc khích vang lên trong bụi hoa. Y chợt nhớ và tiếc là khi con trai còn bé, Y chỉ biết lấy nước vào hồ bơi giả làm bằng nylon rồi kê một đầu cầu tuột bằng gỗ vào chậu cho con trượt xuống giả làm bể bơi, mà đã quên khuấy mất trò tắm mưa. Cô cháu này là gái mà cũng biết nghịch tắm mưa, đúng là tính nghịch ngợm láu lỉnh cũng hay có nơi những cô gái Việt Nam thông minh lanh trí.

Tưới cây xong Y vào bếp nấu cơm. TA lại theo sát bên cạnh Y như hình với bóng, xin phụ bếp, nào tước đậu ván, nào rửa rau. Rồi dọn chén đĩa ra bàn. Cô bé cẩn thận bày biện ngắm nghía sao cho cân đối, và có ý muốn bắt chước cách bày bàn ăn theo kiểu Nhật của Y, luôn miệng hỏi :

-Bác ơi, bác để chén canh bên phải hay bên trái ? Mỗi người một chén nước mắm, một cái đĩa nhỏ nữa phải không ạ ? Chén nước mắm thì để chỗ nào ạ ?

Mỗi lần nghe TA hỏi, Y lại cảm thấy như mình vừa khám phá ra một thế giới mới mẻ của con gái. " Ra thế ! Con gái là như vậy, để ý tỉ mỉ từng chút một ", rồi Y lại cười tự chế nhạo mình " Mình cũng đã từng có một thời như vậy mà, thế mà lâu ngày đã quên bẵng đi mất ! "

Sau bữa cơm, TA phụ Y bưng chén đĩa vào bếp, và đứng chờ một bên, đón lấy từng cái chén đĩa đã rửa sạch trên tay Y để lau khô và xếp vào tủ. Y hỏi:

-Ở nhà cháu vẫn giúp mẹ phải không ?

-Vâng, cháu với chị cháu chia nhau giúp mẹ.

-Thế còn anh cháu ?

TA đáp thản nhiên:

-Dạ anh cháu thì ở trong phòng chơi game ạ.

Y nghĩ thầm:

-Tuởng là mình ở Nhật và con một, nên đã quên không cho con trai vào bếp, ở Mỹ thời này mà cũng vậy ư.

Như thể là đã đọc được ý nghĩa trong đầu Y, TA lại hồn nhiên nói tiếp :

-Anh cháu mà vào bếp thì mẹ cháu đuổi ra, bảo là anh vào bếp thì chỉ có ..lục lọi có cái gì ăn được, hay là làm vỡ bát đĩa của mẹ cháu thôi !

Y bật cười, à ra thế. Mấy ông con trai mới lớn thì hay ăn như cạp, tay chân khuỳnh khuỳnh đi đứng hùng hổ, ào ào như cơn gió lốc tạt qua. Con gái ăn uống nhỏ nhẹ như con mèo con, tay chân mềm mại. Cách xếp bát đĩa của TA thật là dễ thương : nhẹ nhàng, cẩn thận không thua người lớn.

TA xếp bát đĩa xong thì nhắc Y :

-Bác muốn cháu làm bánh môchi cho bác xem không ? Mẹ cháu dặn cháu nhớ làm bánh môchi cho bác, cách làm của mẹ cháu dễ lắm.

Môchi là bánh dày của Nhật, phải đồ gạo nếp cho chín, rồi đem giã nát công lắm. Người Nhật thường mua bánh này ở hiệu bánh Nhật. Ngày nay người ta cũng có chế ra máy làm bánh môchi cho những ai quá thích loại bánh này có thể tự làm lấy ở nhà. Em gái Y cứ tưởng là Y hay con trai Y cũng thích bánh môchi ! Thực ra thì không phải vậy. Nghe TA nói Y chỉ hờ hững gạt đầu.

TA lấy gói bột và các thứ thuốc màu đem theo bày trên bàn, rồi hỏi nào rây để rây bột, nào cốc đong bột, nào bát đựng bột, nào khuôn bánh, nào cân để cân đường v.v. cứ như một người làm bánh rất thành thạo. Y dẫn TA lại mở tủ bếp. Đúng lúc đó có tiếng điện thoại reo

Y nói vội:

-Cháu cần thứ gì cứ lấy trong này ra nhé .

Rồi chạy ra nhắc máy lên nghe. Hóa ra đó là một bà bạn, có nickname là .."đài phát thanh", vì bà rất nhiều thông tin và nói chuyện lâu hàng giờ không dứt. Y nói thật khẽ dặn dò TA " Cháu cứ làm đi nhé" rồi cầm máy đi sang phòng khác, vì ngại bà bạn sẽ tò mò hỏi han rồi sau đó sẽ kể vanh vách cho người khác nghe, nếu lỡ bà nghe được tiếng của TA hỏi Y điều gì. Bà này cũng là người tốt bụng hay hỏi thúc và thắc mắc tại sao Y không sinh thêm một đứa thứ hai để có "đủ trai đủ gái ", theo lời bà. Bà cứ làm như nhất định sẽ sinh con trai rồi thì lần sau sẽ sinh con gái ; Nếu biết Y mượn con gái của em, thế nào bà cũng lại nửa mắng yêu nửa đay nghiến " Ai bảo lười, người ta đã khuyên phải sinh thêm một đứa nữa mà không chịu nghe ! ".

Và quả nhiên, bữa nay "đài phát thanh" vẫn lại phát thanh đủ mọi tin tức tới cả giờ sau mới chịu ngưng.

Tắt máy rồi Y mới xuống phòng ăn xem thử cô cháu đã làm tới đâu, thì thấy TA mặt mũi tay chân dính đầy bột và thuốc màu sặc sỡ, đang hí hoáy tiếp tục đổ bột vào khuôn, mặc dù trên bàn đã bày kín la liệt tất cả bộ khuôn bánh đến hàng mấy chục cái của Y, mỗi khuôn một cái bánh môchi nhuộm màu, xanh đỏ tím vàng. Lúc này TA giống như một đứa bé đang ngồi vẽ phấn màu xanh đỏ đầy lên mặt bàn, lên tường, lên sàn nhà, hay đang nặn đất sét có pha đủ màu.

Y kêu lên thảng thốt:

-Cháu làm gì mà nhiều bánh thế này, làm sao ăn cho hết !

TA ngừng lên, ra dấu chỉ tờ giấy để ở góc bàn, đáp:

-Dạ cháu làm đúng theo công thức của mẹ cháu chép đây ạ.

-Đưa bác xem nào ? Y vội cầm lấy tờ giấy ghi bằng tiếng Việt :

"Chị yêu mến,

Đây là công thức làm bánh môchi cho các buổi party, khi làm để ăn ở nhà chị chỉ cần chia nhỏ phân lượng ..."

-Thôi chết rồi ! TA không đọc, hay là chưa biết đọc tiếng Việt không chừng.

Nhưng Y chỉ dám than thầm trong bụng, tự an ủi và nói cho TA yên tâm :

-À, có lẽ mẹ cháu muốn mình làm nhiều một lần rồi cắt vào tủ lạnh để ăn dần đấy cháu ạ. TA làm bánh giỏi quá !

Trên mặt vẫn dính đầy bột và thuốc màu, TA nhovn miệng cười ngây thơ sung sướng.

* *

TA có vẻ chú ý nhiều nhất là chiếc áo vải, sau lưng có thêu hình Peter Rabbit mà Y đã cho vào khung ảnh treo trong phòng. Khi con còn nhỏ, có lẽ các công ty ở Nhật còn chưa xin được bản quyền để dùng hình chú thỏ này trên các đồ dùng và quần áo của trẻ em, Y tìm mua không có, đã phải tự tay mình thêu lên lưng áo cho con. Sau đó, vì tiếc chiếc áo đã mất công thêu mà con chỉ mặc có vài lần, Y gửi cho các cháu. Có lẽ TA đã khoác chiếc áo này một vài lần, và sau đó em gái Y đã giữ gìn cẩn thận rồi gửi lại cho Y, dặn Y nhớ cho vào khung ảnh để giữ làm kỷ niệm. Không biết có phải là TA bỗng nhớ chiếc áo mà nó đã mặc hay không, nên hay đứng ngắm nghía. Thế rồi một hôm cô bé đột ngột đề nghị:

-Bác ơi, bác dạy cháu thêu áo đi. Cháu muốn biết thêu để thêu con thỏ này..

Từ hôm đó TA bắt đầu học thêu. Ban đầu là tập cách thêu những đường thẳng. Đường lá cây, đường xương cá, đột thưa, đột mau, đột lùi, đột tiến, rua ..Bài học rua để làm ren này có vẻ khó, nhưng Y nhớ hồi đó mình bắt đầu học thêu cũng vào lứa tuổi của TA bây giờ. Nghe Y nói vậy TA lại cố gắng chăm chú đếm từng sợi chỉ vải để khâu vắt hai đầu lại cho thành những chữ I đều đặn của đường rua quanh khăn. Mới đầu TA ngồi ở sofa, sau đổi ra ngồi nơi chiếc ghế sát cửa sổ lớn cho sáng, vuốt tóc dài buông xuống ngang lưng. Đang chăm chú thêu, thỉnh thoảng TA vuốt mái tóc sang một bên để khỏi lòa xòa xuống khung thêu, dáng điệu ra vẻ như một cô thiếu nữ đến tuổi cập kê. Trên miếng vải trắng lớn bằng một chiếc khăn tay, Y đã vẽ nhiều hình hoa cho TA tập thêu: hoa hồng, hoa sen. Và bốn mép khăn là bài học rua chữ I. Y bảo TA:

-Khăn này là tác phẩm đầu tiên của TA. TA sẽ giữ dùng nhé .

Y định nói " Để nhớ bác ", xong hơi ngượng nên dừng lại.

Nào ngờ TA lắc đầu :

-Cháu sẽ thêu cái khác cho cháu, còn khăn này cháu sẽ để dành tặng mẹ cháu. Hôm qua điện thoại cho mẹ, cháu đã hứa rồi.

Y bỗng thấy đau nhói trong tim, và một nỗi buồn vu vơ dâng lên ngập lòng, hai mắt đã bắt đầu nhòa đi. Y biết mình quyến luyến cháu gái và thêm có con gái biết là bao. Con gái sao mà dễ thương đến vậy.

Hồi đó con trai của Y hay lắc đầu quây quây phản đối mỗi khi Y muốn cho con có em. Cậu bé thấy các em của bạn đến nhà hay làm ròi rúng bộ đường xe lửa mà cậu đã mất công lắp nên rất ghét em bé. Cậu bé nay hỏi:

-Con không thích em, mẹ sinh anh hay chị cho con !

Còn hễ Y dỗ ” Mẹ sinh em gái, con gái không thích chơi đường tàu điện, không phá đường tàu của con đâu ” thì lại càng bị cậu bé phản đối mãnh liệt hơn, vì hồi đó cậu bé đang ghét MT, chị của TA, vì rất nhiều chuyện, toàn chuyện trẻ con !

Y gượng cười bảo TA:

-Phải đấy, mẹ cháu sẽ vui lắm đấy. Vậy TA cố thêu cho đẹp nhé. Rồi bác vẽ cho TA một cái khăn tay khác để cháu thêu cho cháu nhé.

TA lại nói tiếp:

-Một cái khăn cho cháu ..Vâng, bác vẽ cho cháu nhé. À, mà bác phải vẽ thêm cái khăn nữa, để cháu thêu biếu bác nữa.

Lần này thì Y vừa cười vừa khóc, và ôm lấy TA hôn lấy hôn để.

* *

TA đến chơi lần ấy đã lâu rồi. Trong phòng của Y có hai bình thủy tinh thật lớn đựng đầy những mảnh sò mà hai bác cháu đã nhặt trên bờ biển Yuhama gần Kamakura, và những cánh hạc cùng hàng trăm ngôi sao tí hon gấp bằng giấy origami của TA. Bất gặp bất cứ mảnh giấy nào TA cũng cất dọc ra và nhanh chóng xếp thành ngôi sao vì biết Y thích ngắm sao. TA lại bày cho Y bài học thủ công mà cháu đã học ở lớp với cô giáo: đó là dùng các mảnh sò ấy dán lại thành hình những con vật để làm broche cài lên áo: nào chó, nào mèo, nào chim, nào rùa, nào bướm. TA đã đem về theo vài con giống, còn để lại cho Y một con bướm bằng vỏ sò óng ánh và mớ mảnh sò chưa dùng đến. Đêm đêm khi ánh trăng soi tới cánh bướm sáng lên mờ ảo khiến Y mơ màng tưởng chừng cánh bướm sắp bay lên và biến thành một nàng tiên có đôi cánh mỏng.

Y còn nhớ mãi hôm đi thăm chùa Bạc ở Kyoto, khi lên dốc đồi, TA đã rồi rít kêu lên :

-Bác ơi chụp ảnh cho cháu !

-Bác đang chụp ảnh TA đây mà.

-Không ! Không ! Không phải chụp ảnh cháu đâu. Con bướm ! Bác lại gần cháu bác mới thấy !

-Con bướm nào ?

-Con bướm nó đậu vào chân cháu bác ơi ! Con bướm này nó theo cháu nãy giờ ! Chắc là cháu cầm tinh con bướm nên nó mới theo cháu !

Ý tưởng ngộ nghĩnh của TA khiến Y cũng mơ mộng theo. Ủi nhỉ, tại sao không ? Trang Tử chẳng nói mình đã hóa bướm là gì ? Y bỗng chợt nghĩ, hay là TA đã được nghe bà ngoại kể chuyện Trang Tử rồi hay sao mà cô bé tưởng tượng như vậy.

Tối hôm đó về khách sạn TA còn miên man kể đi kể lại mãi về con bướm đã đậu lên bàn chân của nó, và cô bé lấy tập giấy viết thư của khách sạn ghi chi chép chép mãi. TA ngủ say rồi, Y mở xem, thấy những dòng chữ của TA viết bằng tiếng Anh đại ý như sau:

“Hôm nay là một ngày đáng nhớ

Có một con bướm đã đi theo tôi suốt trong sân chùa Bạc

Từ nay, ngày này, 17 tháng 7 sẽ là ngày kỷ niệm của tôi với bướm

Phải chi có tuổi con bướm thì tôi nghĩ có lẽ mình tuổi con bướm

Tại sao không có tuổi con bướm ?

Bướm bay đi khắp nơi nên tôi thích mình là bướm

Phải chi mình là bướm “

Biết đâu trong giấc mơ, TA đang mơ mình đã hóa bướm hay biến thành nàng tiên với đôi cánh mỏng như cánh bướm trong những chuyện thần tiên.

Y nghĩ đến con. Đã lâu rồi, càng lớn con trai Y càng giống các thanh niên Nhật, không mấy khi còn tâm sự với mẹ hay nói cho mẹ biết những ý nghĩ của mình. Y than thở với mấy bà mẹ Nhật, thì họ nói rằng đàn ông nói chung là vậy chứ không phải chỉ riêng đàn ông Nhật mới không hay tâm sự với mẹ. Theo họ con trai thì như vậy và « phải » như vậy ! Con trai là vậy ư ?

Vậy thì con gái sao mà gần gũi và dễ thương đến thế !

Và mỗi khi nhớ đến TA, Y lại nhớ tới bài hát :

What are little girls made of?.

Ôi, con gái quả là

Sugar and spice, and everything nice.

(***) : Quỳnh Chi phỏng dịch.

Tokyo 29/8/2007